

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 17Nt/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320010534
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4320010534.2

Uznesenie

Okresný súd Levice samosudcom JUDr. Viktóriou Bagala Vrábelovou v trestnej veci ods. Y. D. pre zločin znásilnenia podľa § 199 odsek 1, odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona a iné, o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody na verejnom zasadnutí konanom dňa 30.03.2021 na Okresnom súde Levice a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce konaného formou videokonferencie, takto

rozhodol:

Podľa § 411 odsek 1 Trestného poriadku, § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody sa odsúdený Y. D., narodený XX.XX.XXXX v F., bytom F., A. XXX, t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, p r e r a d' u j e na ďalší výkon úhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 25 (dvadsaťpäť) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 21.08.2017 sp. zn. 2T/124/2016, právoplatným dňa 30.01.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 30.01.2018 sp. zn. 1To/72/2017 a trestu odňatia slobody v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženému mu trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 30.03.2015 sp. zn. 0T/32/2015, právoplatným dňa 30.03.2015, v spojení s uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 04.04.2019 sp. zn. 0T/32/2015, z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce podal dňa 20.05.2020 návrh na preradenie odsúdeného Y. D. z ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia v zmysle § 9 ods. 3 zák. č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov.

Vykonaným šetrením z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce súd zistil, že Y. D. bol do výkonu väzby dodaný príslušníkmi Policajného zboru dňa 01.03.2016 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra, kde bol umiestnený na výkon väzby so štandardným režimom. Jeho správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni. V jednom prípade predstieral ochorenie, opakovane verbalizoval suicidálne, resp. automutilačné tendencie. Do pracovného procesu nebol zaradený. Písomný kontakt udržiaval s blízkou rodinou. Nárok na návštevu si pravidelne uplatňoval, príbuzní ho však navštevovali iba sporadicky. Možnosť telefonovania nevyužíval. V uvedenom ústave dňa 30.01.2018 začal aj vykonávať trest odňatia slobody.

Disciplinárne odmenený nebol. Disciplinárne potrestaný bol v jednom prípade:
- 04.12.2017 - pokarhaním za predstieranie ochorenia.

Do tunajšieho ústavu bol premiestnený dňa 20.02.2018 za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. Vzhľadom k jeho psychickému rozpoloženiu bol spočiatku umiestnený do oddielu špecializovaného zaobchádzania. Jeho správanie od začiatku nebolo na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok porušil tým, že chcel užiť liek inak ako predpísal lekár, opakovane

porušil zásady slušného správania voči osobám, s ktorými prichádza do styku a úmyselne sa poškodil na zdraví. O pracovné zaradenie nejavil záujem. Do výkonu činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného zameraného na udržiavanie čistoty ubytovacích priestorov sa sporadicky zapájal. Sporadický písomný kontakt udržiaval s priateľmi. Svojim neprispôsobivým, konfliktným správaním maril terapeutické aktivity realizované v oddiele špecializovaného zaobchádzania.

Disciplinárne odmenený nebol. Disciplinárne potrestaný bol v štyroch prípadoch, a to nasledovne:

- 11.04.2018 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 5 dní za pokus užiť liek inak, ako predpísal lekár,
- 07.05.2018 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 5 dní za úmyselné poškodenie sa na zdraví,
- 17.05.2018 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za porušenie zásad slušného správania voči osobám, s ktorými prichádza do styku,
- 22.06.2018 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 5 dní za porušenie zásad slušného správania voči osobám, s ktorými prichádza do styku.

Z dôvodu neprispôsobivého, konfliktného správania a marenia terapeutických aktivít v oddiele špecializovaného zaobchádzania bolo jeho umiestnenie dňa 25.06.2018 zrušené a menovaný bol umiestnený do štandardného oddielu s diferenciačnou skupinou „C“. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa neplnia v oblasti edukácie a zaraďovania do práce, v ostatných oblastiach sa plnia čiastočne.

V oblasti edukácie je program zaobchádzania zameraný na dodržiavanie ústavného poriadku, časového rozvrhu dňa, plnenie povinností a na zapájanie menovaného do aktivít pedagogického pôsobenia formou prednáškovej činnosti, besied a individuálnych pohovorov s právnou a protialkoholickou tematikou. Odsúdený sa do uvedených aktivít nezapája. Menovaný je negativisticky naladený voči výkonu testu, jeho postoj k vlastnému reedukačnému procesu je ľahostajný, orientuje sa len na uspokojovanie vlastných potrieb. V individuálnej práci s ním sa nepodarilo dosiahnuť pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii, postoj k spáchanej trestnej činnosti nie je kritický.

Jeho správanie a vystupovanie ani po zmene diferenciačnej skupiny nie je na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok porušil tým, že porušil zásady slušného správania voči osobám, s ktorými prichádza do styku, prechovával nepovolené predmety a opakovane chcel užiť lieky inak ako predpísal lekár.

V oblasti aktivít vo voľnom čase je program zaobchádzania zameraný na zmysluplné trávenie voľného času. Svoj voľný čas trávi prevažne pasívnym oddychom, sledovaním televíznych programov a hraním spoločenských hier. O aktivity z ponukového listu kultúrno-osvetovej činnosti neprejavuje záujem. Väzenskú knižnicu nenavštevuje, o duchovné aktivity záujem neprejavil.

V oblasti zaraďovania do práce sú ciele programu zaobchádzania zamerané na získanie a rozvíjanie pracovných návykov a zručností. Pracovne zaradený nie je z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí. O pracovné zaradenie ani neprejavuje záujem. Do činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného zameraných na udržiavanie čistoty ubytovacích priestorov sa zapája len na podnet väzenského personálu. Vlastnú iniciatívu v tejto oblasti nevyvíja.

Disciplinárne odmenený doposiaľ nebol. Disciplinárne potrestaný bol v štyroch prípadoch, a to nasledovne:

- 22.10.2019 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za fyzické napadnutie spoluodsúdeného,
- 04.11.2019 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za pokus užiť liek inak, ako predpísal lekár,
- 29.11.2019 - prepadnutím vecí za porušenie zákazu príslušníka zboru prechovávať nepovolené predmety,
- 02.04.2020 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za pokus užiť liek inak, ako predpísal lekár.

V oblasti vzťahov s vonkajším prostredím je odsúdený motivovaný k udržiavaniu a rozvíjaniu rodinných vzťahov formou korešpondencie, návštev a telefonovania. Sporadický písomný kontakt udržiava s primárnou rodinou a priateľmi. Nárok na návštevu si v tunajšom ústave doposiaľ neuplatnil. Možnosť telefonovania nevyužíva.

Ani napriek intervenciám zo strany väzenského personálu ústavu nedošlo u menovaného k pozitívnej zmene správania. Jeho postoj k vlastnej resocializácii je ľahostajný, voči zaobchádzaniu je rezistentný. Výkon trestu v ústave so stredným stupňom stráženia u menovaného neplní svoj účel. Menovaný sa opakovane dopúšťal trestnej činnosti, čo nepoukazuje na kritický postoj k jej páchaniu.

Na základe uvedeného hodnotenia s poukazom na to, že všetky dostupné metódy výchovného pôsobenia sú neefektívne, menovaný je voči zaobchádzaniu rezistentný a preukazuje splnenie podmienok na zmenu spôsobu výkonu trestu, odporúča sa preradenie do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Na verejnom zasadnutí súd vypočul povereného zástupcu riaditeľa ÚVTOS Želiezovce k podanému návrhu na preradenie odsúdeného do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, odsúdeného a vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi.

Zástupca na verejnom zasadnutí uviedol, že od podania návrhu a hodnotenia došlo k zmene u odsúdeného, ktorý bol dňa 12.08.2020 disciplinárne potrestaný za nadväzovanie nedovolených kontaktov.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že s podaným návrhom nesúhlasí. Má uložený trest odňatia slobody na 26,5 roka, pričom si myslí, že sa nedopustil takého skutku, že by mal byť preradený do maximálneho stupňa stráženia. Čo sa týka hodnotenia zo strany ústavu to nečítal, len mu bolo predložené na podpis. S preradením nesúhlasí aj z dôvodu, že má záujem byť pracovne zaradený. Nie je pravdou, že by o prácu nemal záujem, sám si pýtal o prácu, ale nikdy ho nezaradili. Trvá na tom, aby mu bola daná možnosť ustanoviť si v predmetnom konaní obhajcu, nakoľko v ÚVTOS bola karanténa a tak nemal možnosť si ho ustanoviť.

Prokurátorka uviedla, že z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že odsúdený sústavne porušuje ústavný poriadok, dokonca ho naďalej porušoval hoci vedel, že sa voči nemu vedie konanie o jeho preradenie do ÚVTOS s maximálnym stupňom stráženia, čo vyplýva zo správy ÚVTOS Želiezovce. Je zjavné, že pôsobenie výchovných prostriedkov, ktorými disponuje ÚVTOS so stredným stupňom stráženia sa u odsúdeného míňa účinku trestu a jeho prevýchove. Možno ich zhodnotiť ako nedostatočne. Zastáva názor, že je potrebné využiť výchovné prostriedky ktorými disponuje ústav s maximálnym stupňom stráženia. Vzhľadom na uvedené navrhla podanej žiadosti o preradenie odsúdeného do ÚVTOS s maximálnym stupňom stráženia vyhovieť.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený sa dvanásťkrát dostal do rozporu s Trestným zákonom. Odsúdený v súčasnej dobe vykonáva trest odňatia slobody uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/124/2016 zo dňa 21.08.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/72/2017 zo dňa 30.01.2018 v trvaní 25 rokov v ústave so stredným stupňom stráženia za zločin znásilnenia podľa § 199 odsek 1, odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona a prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1 Trestného zákona, ktorého predpokladaný koniec je 27.02.2041. Následne má nastúpiť trest odňatia slobody uložený trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 0T/32/2015 zo dňa 30.03.2015 v spojení s uznesením o neosvedčení sa v skúšobnej dobe Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 0T/32/2015 zo dňa 04.04.2019 v trvaní 18 mesiacov v ústave so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 411 odsek 1 Trestného poriadku o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo odsúdeného, alebo aj bez takého návrhu. O návrhu rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody ak odsúdený porušuje opakovane alebo závažným spôsobom ústavný poriadok, je podozrivý zo spáchania trestného činu

počas výkonu trestu, z jeho prípravy alebo pokusu, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším stupňom stráženia.

Podľa § 9 odsek 4 prvá veta cit. zák. o zmene spôsobu výkonu trestu preradením do iného stupňa stráženia rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu alebo odsúdeného alebo aj bez takéhoto návrhu.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že odsúdený opakovane porušuje ústavný poriadok - predstieraním ochorenia, pokusom užiť liek inak, ako predpísal lekár, úmyselným poškodením sa na zdraví, porušením zásad slušného správania, fyzickým napadnutím spoluodsúdeného, prechovávaním nepovolených predmetov a nadväzovaním nedovolených kontaktov, za čo bol už celkom 10-krát disciplinárne potrestaný. Disciplinárne odmenený nebol. U odsúdeného napriek využívaniu všetkých dostupných metód výchovného pôsobenia nedošlo k pozitívnym zmenám v jeho správaní a v hodnotovej orientácii. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa neplnia v dvoch oblastiach, v ostatných sa plnia len čiastočne. Odsúdený sa počas výkonu trestu v ústave neprispôbil podmienkam výkonu trestu, opakovane porušoval ústavný poriadok, a to aj po podaní návrhu na preradenie. Odsúdený je voči zaobchádzaniu rezistentný, nemá ani snahu si vytvárať podmienky na získavanie disciplinárnych odmien a nepodrobuje sa riadne podmienkam výkonu trestu. Odsúdený bol umiestnený v oddiele špecializovaného zaobchádzania, avšak aj tu porušoval ústavný poriadok a preto bol umiestnený do diferenciačnej skupiny „C“.

Obrana odsúdeného, že chcel byť pracovne zaradený, nie je podľa názoru súdu dôvodná, nakoľko z hodnotenia vyplýva, že o pracovné zaradenie neprejavuje záujem a vlastnú iniciatívu v tejto oblasti neprejavuje. Čo sa týka tvrdenia odsúdeného o vôli zvoliť si obhajcu, súd uvádza, že odsúdený mal od začiatku konania dostatočný časový priestor na zvolenie si obhajcu a nevyužitie tohto práva z jeho strany nie je prekážkou rozhodnutia vo veci.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, súd dospel k záveru, že návrh riaditeľa ústavu na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného preradením do ústavu s vyšším stupňom stráženia bol podaný dôvodne a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresný súd Levice sp. zn. 17Nt/3/2020.

Sťažnosť má odkladný účinok.

O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre.

Sťažnosť môže podať osoba, ktorej sa uznesenie priamo týka alebo ktorá na uznesenie dala návrh, na ktorý ju zákon oprávňuje; proti uzneseniu súdu môže podať sťažnosť aj prokurátor, a to aj v prospech obvineného.

V prospech mladistvého obvineného môžu podať sťažnosť, a to aj proti jeho vôli, zástupca, obhajcu, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately; lehota na podanie opravného prostriedku im plynie samostatne.

Osobám, ktoré môžu podať sťažnosť v prospech obvineného, končí sa lehota na podanie sťažnosti tým istým dňom ako obvinenému; prokurátorovi však plynie lehota vždy samostatne.

Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.

Oprávnená osoba môže podanú sťažnosť vziať výslovne späť, kým sa o nej nerozhodlo. Sťažnosť prokurátora môže vziať späť aj nadriadený prokurátor. Sťažnosť podaná v prospech obvineného inou oprávnenou osobou alebo za obvineného obhajcom alebo zákonným zástupcom môže byť vzatá späť len s výslovným súhlasom obvineného. Prokurátor však môže vziať takú sťažnosť späť aj bez súhlasu obvineného. V tom prípade plynie obvinenému nová lehota na podanie sťažnosti od upovedomenia, že sťažnosť bola vzatá späť.

Uznesenie možno napadnúť pre

- a) nesprávnosť niektorého jeho výroku,
- b) zřejmý rozpor výroku s odôvodnením, alebo

c) porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia. V sťažnosti možno uviesť skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli známe v prvostupňovom konaní.

Ak podáva sťažnosť prokurátor, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo obhajca za obvineného alebo vo vlastnom mene, musí byť sťažnosť zároveň odôvodnená.